

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Voorstel van wet [[]]

tot wijziging van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen in verband met het opnemen van nadere regels voor ouderparticipatiecrèches

Allen die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is regels te stellen inzake de ouderparticipatiecrèches, teneinde te bewerkstelligen dat het maatschappelijke initiatief van de ouderparticipatiecrèche kan blijven bestaan met een kwaliteitskader dat past bij het specifieke karakter van ouderparticipatieopvang binnen het kader van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen;

Zo is het dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1.1, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. In de alfabetische rangschikking worden de volgende begripsomschrijvingen ingevoegd:

geregistreerde ouderparticipatiecrèche: een als ouderparticipatiecrèche in het register kinderopvang ingeschreven ouderparticipatiecrèche als bedoeld in artikel 1.46, tweede lid;

ouderparticipatiecrèche: een voorziening waar ouderparticipatieopvang plaatsvindt;

ouderparticipatieopvang: kinderopvang die plaatsvindt door ten minste een van de ouders van elk van de kinderen die wordt opgevangen, en die daarvoor geen bezoldiging ontvangt;

participerende ouder: ouder die ouderparticipatieopvang verzorgt;

2. In de begripsomschrijving *college* wordt "of voorziening voor gastouderopvang" vervangen door: , voorziening voor gastouderopvang of ouderparticipatiecrèche.

3. In de begripsomschrijving *houder* wordt in onderdeel a "of een gastouderbureau" vervangen door: ", een gastouderbureau of een ouderparticipatiecrèche".

4. In de begripsomschrijving *kindercentrum* wordt na "gastouderopvang" ingevoegd: en niet zijnde een ouderparticipatiecrèche.

B

In het opschrift van hoofdstuk 1, afdeling 3, wordt "en gastouderbureaus" vervangen door: , gastouderbureaus en ouderparticipatiecrèches.

C

Artikel 1.45 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "of gastouderbureau" vervangen door: , gastouderbureau of ouderparticipatiecrèche.

2. In het derde lid wordt "of een voorziening voor gastouderopvang" vervangen door: , een voorziening voor gastouderopvang of een ouderparticipatiecrèche.

D

Artikel 1.46 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid wordt "of de voorziening voor gastouderopvang" vervangen door" , de voorziening voor gastouderopvang of de ouderparticipatiecrèche" en wordt "waarbij de datum van ingang van de exploitatie als startdatum van de registratie wordt opgenomen" vervangen door ", waarbij de datum van ingang van de exploitatie als startdatum van de registratie wordt opgenomen en waarbij de ouderparticipatiecrèche als ouderparticipatiecrèche wordt geregistreerd".

2. In het derde lid wordt "of gastouderbureau" vervangen door ", het gastouderbureau of de ouderparticipatiecrèche" en wordt "onderscheidenlijk de voorziening voor gastouderopvang" vervangen door ", de voorziening voor gastouderopvang of de ouderparticipatiecrèche".

E

Artikel 1.47 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "of van een gastouderbureau" vervangen door: , van een gastouderbureau of van een ouderparticipatiecrèche.

2. In het derde lid wordt "of van een gastouderbureau" vervangen door ", van een gastouderbureau of van een ouderparticipatiecrèche" en wordt "of een voorziening voor gastouderopvang" vervangen door ", een voorziening voor gastouderopvang of een ouderparticipatiecrèche".

F

In artikel 1.47a, eerste en tweede lid, wordt "of een voorziening voor gastouderopvang" telkens vervangen door: , een voorziening voor gastouderopvang of een ouderparticipatiecrèche.

G

In artikel 1.47b, derde lid, wordt "en voorzieningen voor gastouderopvang" vervangen door: , voorzieningen voor gastouderopvang of ouderparticipatiecrèches.

H

Aan artikel 1.49 wordt een lid toegevoegd, luidende:

4. Een houder van een ouderparticipatiecrèche biedt verantwoorde ouderparticipatieopvang aan waaronder wordt verstaan opvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving.

I

Artikel 1.51 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding 1. geplaatst.

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

2. De houder van een ouderparticipatiecrèche voert een beleid dat ertoe leidt dat de veiligheid en de gezondheid van de op te vangen kinderen in de door hem geëxploiteerde ouderparticipatiecrèche zoveel mogelijk is gewaarborgd. De houder van de ouderparticipatiecrèche legt, voor zover hierin niet wordt voorzien bij of krachtens andere wet- en regelgeving, in een risico-inventarisatie schriftelijk vast welke risico's de opvang van kinderen met zich brengt.

J

In artikel 1.51a, eerste lid, wordt "of een gastouderbureau" vervangen door ", van een gastouderbureau of van een ouderparticipatiecrèche" en wordt "of de gastouders" vervangen door ", de gastouders of de participerende ouders".

K

Artikel 1.51b, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "of van een gastouderbureau" vervangen door ", van een gastouderbureau of van een ouderparticipatiecrèche", vervalt aan het slot van onderdeel a "of", wordt aan het slot van onderdeel b "of " toegevoegd en wordt na onderdeel b een onderdeel toegevoegd, luidende:

c. een participerende ouder;

2. In het tweede lid wordt "of gastouderbureau" vervangen door: , van een gastouderbureau of van een ouderparticipatiecrèche.

3. In het derde lid wordt "of gastouderbureau" vervangen door ", gastouderbureau of ouderparticipatiecrèche" en wordt "een gastouder" vervangen door "een gastouder, een participerende ouder".

4. In het vijfde lid wordt "of van een gastouderbureau" vervangen door ", van een gastouderbureau of van een ouderparticipatiecrèche".

L

Artikel 1.51c

1. In het eerste lid wordt in onderdeel a "of gastouderbureau" vervangen door ", van een gastouderbureau of van een ouderparticipatiecrèche", vervalt aan het slot van onderdeel a "of", wordt aan het slot van onderdeel b "of " toegevoegd en wordt na onderdeel b een onderdeel toegevoegd, luidende:

c. een participerende ouder;

2. In het derde lid wordt "of van een gastouderbureau" vervangen door: , van een gastouderbureau of van een ouderparticipatiecrèche.

M

In artikel 1.52, eerste lid, wordt "Kinderopvang" vervangen door: Kinderopvang in een kindercentrum of een voorziening voor gastouderopvang.

N

In artikel 1.53 wordt "kindercentra" telkens vervangen door: kindercentra en ouderparticipatiecrèches.

O

Na artikel 1.54a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 1.54b

1. De houder van een ouderparticipatiecrèche informeert de ouders wier kinderen in de ouderparticipatiecrèche worden opgevangen en een ieder die daarom verzoekt over het te voeren beleid als bedoeld in deze paragraaf.
2. De houder van een ouderparticipatiecrèche informeert de ouders van de kinderen die in die ouderparticipatiecrèche worden opgevangen, over een inspectierapport als bedoeld in artikel 1.63, eerste lid, inzake zijn ouderparticipatiecrèche.
3. Het informeren als bedoeld in het tweede lid vindt plaats doordat de houder het inspectierapport zo spoedig mogelijk na ontvangst op zijn website plaatst zodanig dat het rapport voor de ouders gemakkelijk vindbaar is dan wel, indien de houder geen eigen website heeft, ter inzage legt op een voor de ouders toegankelijke plaats.
4. Bij regeling van Onze Minister kunnen ten behoeve van een goede uitvoering van dit hoofdstuk regels worden gesteld met betrekking tot de informatie die de houder van een ouderparticipatiecrèche verplicht is beschikbaar te stellen aan een ouder.

P

Artikel 1.55 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "of in een voorziening voor gastouderopvang" vervangen door: , een voorziening voor gastouderopvang of een ouderparticipatiecrèche.
2. In het tweede lid wordt "of van het gastouderbureau" vervangen door: , van het gastouderbureau of van de ouderparticipatiecrèche.

Q

Artikel 1.57 komt te luiden:

Artikel 1.57

1. De houder van een ouderparticipatiecrèche organiseert de ouderparticipatieopvang op zodanige wijze, voorziet de ouderparticipatiecrèche zowel kwalitatief, als kwantitatief zodanig van participerende ouders en materieel, draagt zorg voor een zodanige verantwoordelijkheidstoedeling, en voert een zodanig pedagogisch beleid dat een en ander redelijkerwijs leidt tot verantwoorde ouderparticipatieopvang. Ter uitvoering van de eerste volzin besteedt de houder van de ouderparticipatiecrèche in ieder geval aantoonbaar aandacht aan het aantal participerende ouders in relatie tot het aantal kinderen per leeftijdscategorie, de groeps grootte en de opleiding van de participerende ouders.

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld omtrent de kwaliteit van ouderparticipatieopvang bij een ouderparticipatiecrèche. Deze regels kunnen betrekking hebben op:
- de veiligheid en de gezondheid;
 - de opleiding waaraan de participerende ouders voldoen;
 - het aantal participerende ouders in relatie tot het aantal kinderen per leeftijdscategorie;
 - de groepsgrootte;
 - het pedagogisch beleid en de pedagogische praktijk;
 - de accommodatie en de inrichting van de ruimte die bestemd is voor ouderparticipatieopvang;
 - de beschikbare ruimte voor kinderen.
3. Artikel 1.50, derde tot en met elfde lid, is van toepassing, met dien verstande dat voor "een kindercentrum" wordt gelezen "een ouderparticipatiecrèche" en dat het achtste lid uitsluitend van toepassing is op een persoon die als stagiair werkzaam is.

R

In artikel 1.61, tweede lid, wordt "een voorziening voor gastouderopvang of een gastouderbureau" vervangen door: , een voorziening voor gastouderopvang, een gastouderbureau of een ouderparticipatiecrèche.

S

In artikel 1.62, tweede lid, wordt "en geregistreerd gastouderbureau" vervangen door: , geregistreerd gastouderbureau en geregistreerde ouderparticipatiecrèche.

T

Artikel 1.63, vierde lid, wordt als volgt gewijzigd:

- Aan het slot van onderdeel b vervalt: of.
- Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel c door een komma en "of", wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:
 - de houder van een ouderparticipatiecrèche.

U

Artikel 1.65 wordt als volgt gewijzigd:

- In het eerste lid wordt "of een gastouderbureau" vervangen door: , een gastouderbureau of een ouderparticipatiecrèche.
- In het derde lid wordt in de aanhef "een kindercentrum, gastouderbureau of voorziening voor gastouderopvang" vervangen door "een kindercentrum, een gastouderbureau, een voorziening voor gastouderopvang of een ouderparticipatiecrèche" en wordt in onderdeel a "of een voorziening voor gastouderopvang" vervangen door ", een voorziening voor gastouderopvang of een ouderparticipatiecrèche".

V

Artikel 1.66 wordt als volgt gewijzigd:

- In het eerste lid wordt "of een gastouderbureau" vervangen door: , een gastouderbureau of een ouderparticipatiecrèche.

2. In het tweede lid wordt "of het gastouderbureau" vervangen door ", het gastouderbureau of de ouderparticipatiecrèche" en wordt "of dat gastouderbureau" vervangen door ", dat gastouderbureau of die ouderparticipatiecrèche".

ARTIKEL II

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

L.F. Asscher

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

1. Aanleiding, probleem en doel

Ouders regelen de opvang voor hun kinderen zoals bij hen past. Voor ongeveer 120 kinderen in Nederland betekent dit dat zij naar een ouderparticipatiecrèche (OPC) gaan. In een OPC verzorgt minstens één van de ouders van elk kind onbetaald een dagdeel per week de opvang op de crèche. In Nederland bestaan zeven OPC's. In het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP) staan er zes daarvan ingeschreven als kindercentrum en één als peuterspeelzaal. Dit wetsvoorstel beoogt te regelen dat de OPC's als aparte categorie worden opgenomen in de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wko). Bij opname van de OPC's in de Wko krijgen de OPC's meer vrijheid krijgen om bepaalde kwaliteitseisen naar eigen inzicht vorm te geven, binnen de Wko. Op die manier wordt er meer ruimte geboden aan eigen verantwoordelijkheid van OPC-ouders. Tegelijkertijd blijft de overheid haar verantwoordelijkheid veiligheid voor alle kinderen in opvangvoorzieningen waarborgen.

Het stellen van kwaliteitseisen aan de opvang van jonge kinderen wordt ook door de OPC's zelf als een belangrijk punt gezien. De werkwijze van OPC's vraagt op een aantal punten meer ruimte om de opvang in te richten op een manier die past bij de aard van de OPC's. Dat is onder de huidige Wko niet mogelijk. In de brief van 5 maart 2014 aan de Tweede Kamer is de spanning geschetst tussen het voortbestaan van OPC's in relatie tot het kinderopvangstelsel, omdat de OPC's niet aan alle kwaliteitseisen voldoen. Het gaat om kwaliteitseisen die moeilijk te combineren zijn met het ouder-roulatiesysteem dat in OPC's praktijk is. Omdat de OPC-ouders het werken met kwaliteitseisen zelf ook belangrijk vinden is het wenselijk om de OPC's, met andere kwaliteitseisen, toch in de Wko op te nemen en daarmee hun voortbestaan mogelijk te maken.

Met dit wetsvoorstel wordt tegemoet gekomen aan de maatschappelijke wens tot ruimte voor participatie-initiatieven in de samenleving, waarin eigen verantwoordelijkheid centraal staat. Die verantwoordelijkheid betekent ook, dat ouders de OPC's zelf financieren. Dit ligt voor de hand, omdat de grootste kostenpost in de kindercentra, de loonkosten, in OPC's ontbreekt. Omdat jonge kinderen kwetsbaar zijn blijven eisen voor kwaliteit en veiligheid noodzakelijk. De overheid blijft verantwoordelijk voor het borgen van de veiligheid voor deze kwetsbare groep in kinderopvangvoorzieningen, ook als deze door ouders zelf wordt georganiseerd en gefinancierd. In lijn met de eerdergenoemde brief aan de Tweede Kamer, regelt dit wetsvoorstel dat er geen recht is op kinderopvangtoeslag voor OPC-ouders. Het recht op kinderopvangtoeslag is verbonden aan het gebruik van professionele kinderopvang en daarmee met de beroepskwalificatie-eis aan pedagogisch medewerkers en kwaliteitseisen van de kindercentra. Daarmee neemt het Rijk voor professionele kinderopvang juist de verantwoordelijkheid, die in OPC's door dit wetsvoorstel meer bij de ouders komt te liggen.

2. Rechtvaardiging overheidsinterventie en instrumentkeuze

Dit wetsvoorstel beoogt een wettelijke positie voor OPC's in de Wko te regelen. Met de gewijzigde regelgeving voor OPC's wordt rekening gehouden met het specifieke karakter van de OPC's en tegelijkertijd met de noodzaak tot bescherming van alle kinderen onder

het kinderopvangstelsel, dus ook in OPC's. Dat betekent dat veel bepalingen uit de Wko, met name veiligheidseisen, voor OPC's hetzelfde blijven als voor de kindercentra. Ten aanzien van bepaalde kwaliteitseisen wordt juist ruimte geboden aan de OPC's binnen de Wko. Zo ontstaat een duidelijker onderscheid tussen de eisen voor kinderopvang door beroepskrachten en die van opvang door ouders in OPC's.

Dit wetsvoorstel vormt de basis voor het regelen van een alternatief kwaliteitskader voor OPC's, met regels die beter bij hen passen. Dit kwaliteitskader moet passen binnen de ruimte die de Wko de OPC's met dit wetsvoorstel biedt en moet toetsbaar zijn voor de GGD. De wettelijke vormgeving sluit zoveel mogelijk aan bij de systematiek van de Wko: er volgt opname van het kwaliteitskader in het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen (hierna: Besluit kwaliteit) en de daarmee samenhangende ministeriële regelingen, ten behoeve van toezicht en handhaving.

Door dit wetsvoorstel kunnen OPC's met kwaliteitsborging blijven bestaan zonder aan alle huidige kwaliteitseisen voor kindercentra te voldoen. Dat is anders niet toegestaan. Daarmee komt er ook een einde aan de huidige gedoogsituatie. Het bepalen van kwaliteitseisen, waaronder beroepskwalificaties, is een voor de overheid noodzakelijk instrument om de pedagogische kwaliteit in de professionele kinderopvang in algemene zin te waarborgen. Ook in OPC's worden jonge kwetsbare kinderen opgevangen. Met dit wetsvoorstel wordt de kwaliteit van de opvang in OPC's geborgd door regelgeving mogelijk te maken op basis van een alternatief kwaliteitskader voor opvang van kinderen in groepen door ouders. De opvang in OPC's heeft een sterkere basis in ouderlijke verantwoordelijkheid dan in de kindercentra het geval is en komt tegemoet aan individuele wensen en keuzes van ouders ten aanzien van kwaliteit, terwijl de beschermende taak van de overheid in groepsopvang blijft bestaan.

Dit wetsvoorstel volgt inhoudelijk de lijn van de Kamerbrief van 5 maart 2014 (Kamerstukken II 2013/14, 31322, nr. 232). Bij de totstandkoming van dit wetsvoorstel en het daarmee samenhangende alternatieve kwaliteitskader zijn de OPC's, de gemeenten Utrecht en Amsterdam en hun GGD'en betrokken. Daarnaast is er overleg geweest met de vier grote gemeenten (G4), Vereniging voor Publieke gezondheid en Veiligheid (GGD-GHOR), Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), Belastingdienst/Toeslagen, Dienst uitvoering onderwijs (DUO) en de Inspectie van het Onderwijs (Ivho).

3. Gevolgen voor betrokkenen

Een nadrukkelijker positie voor OPC's in de Wko

Er komt helderheid over de positie van de OPC's, doordat de regelgeving voor OPC's nader wordt uitgewerkt. Daarmee komt een einde aan de gedoogsituatie waarin de OPC's zich nu bevinden en kunnen de OPC's blijven voortbestaan.

De OPC's krijgen binnen de Wko de ruimte om de kwaliteitseisen aan hun eigen inzicht aan te passen. De overheid blijft toezien op de veiligheid.

Het gevolg van dit wetsvoorstel zal zijn, dat ouders van kinderen die worden opgevangen in een OPC meer ruimte krijgen om bepaalde kwaliteitseisen naar eigen inzicht vorm te geven binnen de kaders van de Wko. Het biedt daarmee ruimte aan een breder gevoelde maatschappelijke behoefte om in de semi-publieke, semi-informele

sfeer op verantwoorde wijze opvang te bieden aan kinderen, voor ouders die kiezen voor een OPC.

Geen recht op kinderopvangtoeslag voor ouders in een OPC

Een gevolg van dit wetsvoorstel is, dat de ouders van kinderen in een OPC de OPC zelf financieren zonder recht op kinderopvangtoeslag. Dat komt voort uit de eigen verantwoordelijkheid van ouders voor de kwaliteit in combinatie met het niet kunnen toepassen van de beroepskwalificatie-eis op ouders die in een OPC kinderen in groepsverband opvangen.

Toezicht op een alternatief kwaliteitskader

Het alternatief kwaliteitskader moet zodanig aansluiten bij de huidige werkwijze van de GGD, dat dit niet leidt tot een verzwaring van de bestaande last en routines voor toezicht en handhaving. In deze lijn wordt er op dit moment door de OPC's en de GGD Utrecht samen aan een eerste concept van het alternatief kwaliteitskader gewerkt.

Verklaring omtrent het gedrag, continue screening en veiligheid

Nu zijn participerende ouders in een OPC al verplicht om een verklaring omtrent het gedrag te tonen. De participerende ouders van kinderen die worden opgevangen in de OPC's zullen, in het kader van de veiligheidseisen voor de kinderopvang, in de toekomst allen worden opgenomen in het personenregister voor continue screening. Op het terrein van de veiligheid is er geen onderscheid tussen de OPC's en de kindercentra.

Vroeg- en voorschoolse educatie (VVE)

Voor OPC's is het op grond van het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie niet mogelijk om VVE aan te bieden.

Oudercommissie en geschillencommissie

Tenslotte maakt de sterke ouderbetrokkenheid in OPC's het instellen van een oudercommissie niet nodig. Een verplichting tot het instellen van een oudercommissie is daarom niet in dit wetsvoorstel opgenomen. Dit geldt ook voor de behandeling van klachten of de aansluitplicht bij een geschillencommissie. Zo'n geschillencommissie niet past bij de aard van een OPC, omdat ouders in geval van klachten elkaar direct kunnen en moeten aanspreken.

PM uitvoeringstoetsen bij de Belastingdienst/Toeslagen, DUO, VNG, GGD/GHOR, Inspectie van het Onderwijs en internetconsultatie.

4. Vormgeving

Het wetsvoorstel geeft ruimte aan OPC's om binnen de Wko zelf vorm te geven aan kwaliteitseisen in een alternatief kwaliteitskader. De betrokken GGD's van de gemeente Utrecht en de gemeente Amsterdam zullen het alternatieve kwaliteitskader toetsen op de mogelijkheden voor toezicht. Op grond van de delegatiegrondslagen in de Wko zal dit alternatieve kwaliteitskader worden neergelegd in het Besluit kwaliteit en de daarmee samenhangende ministeriële regelingen. Dit is anders voor eisen die op basis van de Wko worden gesteld aan de veiligheid in OPC's. Daarvoor blijven de eisen van kracht, die ook gelden voor kindercentra en peuterspeelzalen. De uitwerking van de veiligheidseisen volgt de uitwerking, die is opgenomen in het Besluit kwaliteit kinderopvang en de daarmee samenhangende ministeriële regelingen.

De OPC's blijven vermeld in het LRKP, onderdeel register kinderopvang, maar met vermelding "OPC". Deze vermelding wordt in het LRKP zodanig vormgegeven, dat voor ouders en de Belastingdienst/Toeslagen inzichtelijk is dat de kosten voor opvang in een OPC niet in aanmerking komen voor een tegemoetkoming in de vorm van kinderopvangtoeslag, omdat niet aan alle daarvoor geldende kwaliteitseisen wordt voldaan. De kosten voor aanpassing van het LRKP zijn door DUO geraamd op ongeveer € 50.000,-. Dit betreft kosten voor de aanpassingen van het systeem. De kosten kunnen worden gefinancierd vanuit de algemene middelen, die jaarlijks door het ministerie aan DUO beschikbaar worden gesteld voor onderhoud en aanpassing van het LRKP.

Zoals ook het geval kan zijn bij kindercentra en peuterspeelzalen, hebben OPC's in de praktijk de rechtsvorm van een vereniging en zijn zij als zodanig ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel. Dit wetsvoorstel verandert op dit punt niets. Bij eventuele sancties wordt de vereniging als rechtspersoon aangeschreven. De vereniging is ook verantwoordelijk voor het aanstellen van een vertrouwenspersoon volgens de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Ook op dat punt wordt niet afgeweken van de huidige situatie en de bepalingen zoals die gelden voor kindercentra en peuterspeelzalen.

ARTIKELSGEWIJS

Voorgesteld wordt om de regeling van de OPC's op te nemen in hoofdstuk 1 van de Wko en tevens artikel 1.57, dat ook nu al betrekking heeft op OPC's, aan te passen en uit te breiden. De onderdelen van hoofdstuk 1 die betrekking hebben op de kwaliteit, het toezicht en de handhaving van de kinderopvang worden grotendeels van overeenkomstige toepassing op de OPC's, met als belangrijkste uitzonderingen de bepalingen met betrekking tot VVE, de oudercommissie en de geschillencommissie. Afdeling 2 van hoofdstuk 1, die betrekking heeft op de kinderopvangtoeslag, krijgt geen toepassing voor OPC's. Dat wil zeggen dat ouders die kosten maken voor ouderparticipatieopvang in een OPC geen aanspraak kunnen maken op kinderopvangtoeslag.

Artikel I, onderdeel A

In artikel 1.1 van de Wko worden een aantal begripsomschrijvingen opgenomen, die specifiek betrekking hebben op OPC's, namelijk die van de geregistreerde OPC, de OPC, de ouderparticipatieopvang en de participerende ouder. Anders dan in een kindercentrum, zijn in een OPC de ouders verantwoordelijk voor de opvang in plaats van bezoldigde beroepskrachten. Ouderparticipatieopvang vindt plaats door ouders, de zogenoemde participerende ouders. Daarnaast kunnen stagiairs en vrijwilligers "boventallig", dat wil zeggen naast de participerende ouders, op de groep staan. De OPC's worden als OPC's (en dus niet als kindercentrum) geregistreerd in het register kinderopvang (zie ook de wijziging van artikel 1.46 in artikel I, onderdeel D). De begripsomschrijvingen van college, houder en kindercentrum worden technisch aangepast, waarbij bij de laatstgenoemde begripsomschrijving expliciet wordt gemaakt dat onder een kindercentrum geen OPC wordt begrepen.

Artikel I, onderdelen B tot en met G

Voor de aanvraag en registratie van OPC's gaat dezelfde procedure gelden als voor kindercentra. De daarop betrekking hebbende artikelen van hoofdstuk 1, afdeling 3, paragraaf 1, van de Wko worden daartoe technisch aangepast. Uitgangspunt is dat OPC's worden geregistreerd in het register kinderopvang, onderdeel van het LRKP, maar

daarbij worden voorzien van de vermelding "OPC". De registratie van de OPC's in het register kinderopvang zal worden uitgewerkt in het Besluit registers kinderopvang, buitenlandse kinderopvang en peuterspeelzaalwerk op grond van artikel 1.47b, tweede lid, van de Wko.

Artikel I, onderdeel H

Aan artikel 1.49 van de Wko wordt een vierde lid toegevoegd. Dit lid heeft dezelfde strekking als het eerste en tweede lid van artikel 1.49, die betrekking hebben op de houders van kindercentra en voorzieningen voor gastouderopvang. In het voorgestelde vierde lid is een globale norm opgenomen, waaraan houders van OPC's zelf, met inachtneming van de wet, invulling moeten geven. Bij de vormgeving van de ouderparticipatieopvang geldt het welbevinden van kinderen als richtsnoer. Het artikel geeft de houder van de OPC daarmee enerzijds een kader waarbinnen hij de organisatie van de OPC vorm geeft en anderzijds ruimte om flexibel om te gaan met veranderingen in het veld.

Artikel I, onderdelen I tot en met P

Voorgesteld wordt om ten aanzien van de risico-inventarisatie (artikel 1.51), de meldcode (artikel 1.51a), de meldplicht (artikel 1.51b en 1.51c), de administratie van gegevens (artikel 1.53), de informatieverstrekking aan ouders (artikel 1.54b) en de voertaal (artikel 1.55) hetzelfde voor OPC's te laten gelden als voor kindercentra. De daarop betrekking hebbende artikelen van hoofdstuk 1, afdeling 3, paragraaf 2, van de Wko worden daartoe technisch aangepast.

Artikel I, onderdeel Q

Voorgesteld wordt om artikel 1.57 van de Wko, dat ook nu al betrekking heeft op OPC's, aan te passen en uit te breiden. Het voorgestelde artikel 1.57, eerste en tweede lid, komt grotendeels overeen met artikel 1.50, eerste en tweede lid, van de Wko dat betrekking heeft op de houders van kindercentra.

Het eerste lid komt erop neer dat de houder van een OPC de ouderparticipatieopvang zodanig organiseert en zodanig doet uitvoeren met participerende ouders en materiële middelen en een zodanig pedagogisch beleid voert, dat redelijkerwijs mag worden aangenomen dat de ouderparticipatieopvang verantwoord zal zijn. De verantwoorde ouderparticipatieopvang is dus mede het product van de wijze waarop de houder het proces van ouderparticipatieopvang organiseert en vormgeeft. Aldus wordt gestalte gegeven aan de eigen verantwoordelijkheid van de houder van de OPC. Daarbij is de houder van de OPC gehouden in ieder geval ook aandacht te besteden aan aantal participerende ouders in relatie tot het aantal kinderen per leeftijdscategorie, de groepsgrootte en de opleiding van de participerende ouders.

In het tweede lid is een delegatiegrondslag opgenomen. De nadere regels die betrekking hebben op de veiligheid, de gezondheid, de accommodatie, de inrichting van de ruimte die bestemd is voor ouderparticipatieopvang en de beschikbare ruimte, zullen worden bepaald door de Minister en zullen zo dicht mogelijk aansluiten bij de desbetreffende nadere regels voor kindercentra. Ten aanzien van de nadere regels die betrekking hebben op de kwaliteit, en meer in het bijzonder de opleiding waaraan de participerende ouders voldoen, het aantal participerende ouders en in relatie tot het aantal kinderen per leeftijdscategorie, de groepsgrootte, het pedagogisch beleid en de pedagogische praktijk, krijgen de ouders van de OPC's de ruimte die zelf in te vullen. Deze regels moeten wel passen binnen het kader van de Wko en het moeten voor de GGD-en de mogelijkheid bieden voor toezicht en handhaving. De regels die betrekking hebben op de

kwaliteit worden vervolgens ten behoeve van het toezicht en de handhaafbaarheid door de Minister opgenomen in het Besluit kwaliteit en de daarmee samenhangende ministeriële regelingen. Indien de OPC's niet kunnen komen tot een toetsbaar alternatief kwaliteitskader dat in lijn is met de bepalingen voor OPC's in de Wko, zal de Minister op grond van de delegatiegrondslag alsnog zelf invulling geven aan de kwaliteitseisen voor OPC's.

De verplichting van de participerende ouders om een verklaring omtrent gedrag te hebben staat nu al in artikel 1.57, tweede tot en met vijfde lid.

Opleiding van de participerende ouders

De OPC's kunnen voorstellen doen voor nadere regels voor wat betreft opleiding en training van de participerende ouders, in relatie tot veiligheid, zoals bijvoorbeeld eerste hulp bij ongelukken en pedagogisch beleid.

Groepsgrootte en aantal participerende ouders en vrijwilligers in relatie tot aantal kinderen

Eisen ten aanzien van de groepsgrootte zijn van groot belang. Immers, de omvang en stabiliteit van de groep en de beschikbaarheid van een participerend ouder per vastgesteld aantal kinderen, behoren tot de voornaamste factoren die de kwaliteit van de opvang bepalen in termen van het belang van het kind (naast onder meer de vakbekwaamheid van de participerende ouder). Voorstellen voor nadere regels voor de OPC's omtrent deze eisen zijn derhalve noodzakelijk om het bestaande kwaliteitsniveau in ieder geval te handhaven. Tegelijk is er ruimte nodig voor pedagogische vernieuwing, voor zover dit aantoonbaar in het belang van het kind is.

Mede gelet op de aard van de ouderparticipatieopvang, geldt als uitgangspunt dat stagiairs en vrijwilligers slechts boventallig mogen worden toegevoegd aan de vaste formatie van participerende ouders.

Pedagogisch beleid en pedagogische praktijk

In OPC's speelt, net als in kindercentra, het pedagogisch beleid een centrale rol bij de kwaliteit. In de eerste jaren van de ontwikkeling van het kind wordt de basis gelegd voor zowel cognitieve als sociale vaardigheden, maar bijvoorbeeld ook voor motorische vaardigheden, zelfvertrouwen en besef van normen en waarden. Onderzoek laat zien dat opvang van hoge kwaliteit kinderen extra ontwikkelingsmogelijkheden kan bieden, terwijl opvang van lage kwaliteit negatieve effecten heeft op de ontwikkeling van kinderen. In dat licht bezien is het van groot maatschappelijk belang dat de ouderparticipatieopvang voldoet aan kwaliteitseisen die een goede kwaliteit waarborgen. Bij pedagogisch beleid gaat het om de visie op en het handelen inzake de verzorging van kinderen, over datgene wat daadwerkelijk wordt geboden aan de kinderen en hoe er met de kinderen wordt omgegaan. Het pedagogisch beleid dient te leiden tot verantwoorde ouderparticipatieopvang, dat wil zeggen ouderparticipatieopvang waarbij sprake is van:

- 1) het bieden van voldoende veiligheid voor het kind, waaronder het omgaan met gebeurtenissen die het kind betreffen (zoals in geval van ziekte, overlijden, ontwikkelingsproblemen); kinderen moeten zich "thuis" voelen en zich kunnen ontspannen ("welbevinden");
- 2) het bieden van voldoende mogelijkheden voor de kinderen om persoonlijke competentie, bijvoorbeeld in cognitief en motorisch opzicht, te ontwikkelen;
- 3) het bieden van voldoende mogelijkheden voor de kinderen voor het ontwikkelen van sociale competentie;
- 4) overdracht van normen en waarden, zoals het zich houden aan regels en het hebben van respect voor elkaar ("gewetensontwikkeling").

Net als in het gezin en op school kunnen deze randvoorwaarden verschillend worden ingevuld. Waar het om gaat is dat ten minste alle vier de voorwaarden worden vervuld. Teneinde de toezichthouder in staat te stellen het voldoen aan deze voorwaarden in de praktijk te toetsen, worden bovengenoemde aspecten uitgewerkt in het toezichtprotocol.

In het derde lid wordt artikel 1.50, derde tot en met elfde lid, van de Wko van toepassing verklaard op OPC's, met dien verstande dat het achtste lid uitsluitend van toepassing is op een persoon die als stagiair werkzaam is. Dit betekent dat de personen die werkzaam zijn bij een OPC, namelijk de houder van de OPC, de participerende ouders, vrijwilligers en stagairs, in het bezit moeten zijn van een verklaring omtrent het gedrag en continue gescreend worden.

Artikel I, onderdelen R tot en met V

Voor het toezicht op de naleving, gemeentelijk ingrijpen, geschillen, informatieverstrekking aan de GGD en aan de Minister en sancties bij of omtrent ouderparticipatiecrèches gaat hetzelfde gelden voor OPC's als voor kindercentra. De daarop betrekking hebbende artikelen van hoofdstuk 1, afdeling 4, paragrafen 1 en 2, van de Wko worden daartoe technisch aangepast.

Artikel II

Uitgangspunt is dat alle wijzigingen die in dit wetsvoorstel zijn opgenomen gelijktijdig in werking treden. Daarbij wordt gestreefd naar publicatie van het wetsvoorstel op uiterlijk 1 juli 2015 en inwerkingtreding van het wetsvoorstel met ingang van 1 januari 2016.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

L.F. Asscher